

Orchestra simfonică din Bacău

Au devenit tradiționale concertele de la Ateneul Român susținute de orchestra simfonică din Bacău. Concertul din această stagiune a stat sub semnul progresului evident în care se află tînărul colectiv artistic. Tînăr prin media de vîrstă a membrilor săi, prin atitudinea entuziastă cu care abordează actul interpretativ. Tinerețea, la rîndul ei, este o constanță spirituală a dirijorului Ovidiu Bălan, conducătorul instituției de mai bine de un deceniu. De fapt, începutul colaborării dintre Ovidiu Bălan și orchestra băcăoană a însemnat începutul creșterii participării artistice a ansamblului, prin primenirea acestuia (întîlnim astăzi foarte mulți proaspeți absolvenți de conservator), prin imprimarea unui stil de muncă situat la înalte cote ale măiestriei profesionale. Așa se explică treptata și sigură impunere a formației în viața muzicală a țării. Ovidiu Bălan mai înseamnă și concretizarea talentului și dăruirii într-o prestigioasă carieră artistică. Personalitatea distinctă a dirijorului, caracterizată prin vocație constructivă dublată de virtuți expresive evidente (ce angrenează efuziuni proprii unui temperament ardent) și-a pus pecetea și pe conținutul programului. Structurat tradițional — piesă românească, lucrare concertantă și o simfonie — programul s-a axat pe perioada romantismului muzical. Astfel, restituirea *Concertului* de Grieg și *Simfoniei* a II-a de Brahms a relevat disponibilitățile dirijorului și ansamblului pentru această muzică.

Ofrandă adusă primei școli muzicale românești de tip bizantin *Glasurele Putnei* de Viorel Munteanu apelează la surse muzicale explicite, travaliul compozistic străbătînd întregul traseu de la citatul propriu-zis pînă la re-crearea spiritului muzicii respective. De altfel, în programul de sală, compozitorul mărturisește că: „urmărind redarea unui fond monodic ce impresionează, mai ales, prin simplitatea și claritatea sau puritatea sa și încercînd mai mult spiritul acestei muzici decît litera ei, limbajul lucrării pune accente pe structurile diatonice, pe mobilitatea anumitor sunete din modurile folosite, pe isoanele simple, duble și pe desfășurări eterofonice, pe antifonii și armonii primare, mijloace extrase din modul de existență al acestei arte, prin excelență monodic. Orchestra a depășit emoțiile primelor sonorități printr-o participare (instrumentală și vocală) responsabilă implementînd o atmosferă sobră, imnică, în consens cu datele din partitură.

Protagonistul serii, pianistul Dan Grigore, a făcut încă o dată, în concertul de Grieg, dovadă talentului și maturității sale depline. Maniera inconfundabilă în care artistul știe să comunice cu publicul îl situează printre marii interpreți ai timpului nostru. Un cuvînt, favorabil replicii orchestrei, mai întotdeauna partener egal solistului, luminîndu-i discursul și comentîndu-l cu pertinență.

Lucrare de rezistență, *Simfonia* II-a de Brahms a fost redată elocvent, cu intensitate dramatică prin aderarea tuturor membrilor orchestrei la demersul interpretativ. (Mai puțin în finalurile mișcărilor unde partida suflătorilor relaxînd prematur a întinat acu-

ratețea armonică). Ovidiu Bălan s-a dovedit și cu această ocazie un profund cunoscător al creației brahmsiene, un autentic restituitor al caracterului simfoniei, deopotrivă pastoral-evocator și elegiac. Dacă adăugăm grija cu care dirijorul își arcuiește formele (detaliile avînd o funcție subsidiară) precum și rezolvarea momentelor de virtuozitate orchestrală (staccatele în pp ale corzilor și lemnelor, precizia atacurilor la alămuri) vom avea argumentele unei interpretări de aleasă ținută artistică.

Liviu DANCEANU

Festivalul tinerilor dirijori

Între 27 și 29 iunie, orașul Bușteni a găzduit cea de-a IV-a ediție a „Festivalului tinerilor dirijori”, manifestare organizată sub egida ATM, în colaborare cu Comitetul județean de cultură și educație socialistă Prahova, Filarmonica din Ploiești și organele locale de partid și de stat.

Inițiativă a Colegiului criticilor muzicali din cadrul ATM, festivalul se desfășoară de patru ani cu regularitate, tinzînd să se permanentizeze în orașul Bușteni, și a polarizat anul acesta participarea unui impresionant număr de tineri dirijori, a unor personalități cunoscute ale muzicii, în special ale criticii muzicale românești: Smaranda Oțeanu, Elena Zoltoviceanu, Vasile Donose, Nicolae Brînduș, Edgar Elian, Iosif Sava, Luminița Vartolomei, Rodica Sava, Mihaela Gavrila-Sturza, Silviu Gavrila, Adriana Iacob, Gruia Stoia ș.a.

Concertul de deschidere a fost prefătat de tovarășul Milete Tacea — secretar al Comitetului orașenesc de partid, tovarășul Alexandru Bădulescu — vicepreședinte al Comitetului județean de cultură și educație socialistă Prahova și de muzicologul Vasile Donose din partea Colegiului criticilor muzicali din ATM. Din prima seară s-a făcut remarcată prezența orchestrei simfonice a Filarmonicii din Ploiești, care a fost „instrumentul” participant cu trup și suflet la reușita festivalului, fiind cu atenție și solitudine la dispoziția celor unsprezece tineri dirijori care și-au demonstrat talentul și pregătirea profesională în fața cîldului public din Bușteni.

Pentru început, au evoluat în festival trei dirijori: Gheorghe Costin — dirijînd *Uvertura „Leonora nr. 3”* de Ludwig van Beethoven, Emil Aluaș — în *Concertul pentru violoncel și orchestră în Re major op. 101* de Joseph Haydn și Dorel Pașcu — interpretînd *Simfonia nr. 92 în Sol major „Oxford”*. Dacă emoția de a deschide concertele festivalului, dublată de aceea a unui debut consumat foarte de curînd, au imprimat gesticii lui Gheorghe Costin o oarecare reținere, am putut totuși observa o seriozitate și o interioritate a actului dirijoral, care pot fi determinante pentru cariera sa. Cu mai multă experiență, Emil Aluaș s-a stăpînit și a stăpînit orchestra, dînd înțietate instrumentului solist, mînuit cu sensibilitate și expresivitate de violoncelista Anca Vartolomei. De altfel, am putut urmări evoluția lui Emil Aluaș și în programul celei de-a doua serii a festivalului cînd a interpretat părțile I și II-a din *Sim-*